

FORBRUKEROMBUDET

Betalingstjenester til barn og unge

29. oktober 2013 • JO GJEDREM, FAGDIREKTØR

Forbrukerombudet

- Forvaltningsorgan - fører tilsyn med markedsføringsloven
- 30 ansatte
- Ledes av et forbrukerombud
- Markedsrådet

FORBRUKEROMBUDET

Bør barn i det hele tatt kunne betale elektronisk?

- Tilgang til betalingstjenester
- Stadig mindre kontantbruk
- Fordeler og ulemper
- Sikkert + system og vilkår tilpasset brukergruppen

Viktige rettslige rammer

- Finansavtaleloven
- Vergemålsloven
- Markedsføringsloven § 22

Mindreårige

- Ikke myndige = har i utgangspunktet ikke rettslig handleevne - foreldrekontroll
- Viktig unntak: 15-åringer kan inngå avtale om konto med tilknyttet betalingskort og nettbank
 - Dette stiller ekstra krav både til produkter og veiledning
 - Vergen bør alltid signere kortavtalen dersom kortet åpnes for bruk på internett
- Andre krav til aktsomhet enn hos voksne

Bankkort for mindreårige 13 - 18

- Bankkort til mindreårige dukket opp på 90-tallet
- Forhandlinger med enkeltbanker om avtalevilkårene – DNB og Introkortet i Markedsrådet
- Forhandlinger om mønsteravtale med FNOs Kontraktsutvalg
- Viktige punkter:
 - Avtaleinngåelsen
 - Bruksgrenser
 - Misbruk og overtrekk

Bankkort for mindreårige – forts.

- Hovedutfordringen i 2013: Netthandel
- Stadig flere varer og tjenester kjøpes via internett
 - Billetter til kollektivtransport, kinobilletter, musikk, filmer osv.
 - Naturlig at også mindreårige skal få ta del i utviklingen
- Utfordringer med å åpne ungdomskortene for netthandel
 - Bruksområdet utvides markant
 - Alderskontroll på internett en utfordring
 - Nytt risikobilde

Bankkort for mindreårige – forts.

- Mulige tiltak for å tilpasse produktet til aldersgruppen:
- Foreldrekontroll
- Ikke obligatorisk element i ungdomskortene
- Reelt valg av bruksgrenser

Bankkort til barn under 13 år

- FO er i utgangspunktet positiv, men strenge krav for tilpassing til aldersgruppen
- Lommepengekortet til Sparebank 1 SMN
- FO forhandlet med Sparebank 1 om vilkårene
- Tilpassede misbruksregler, lave bruksgrenser, ikke netthandel
- Flere banker ønsker å tilby produktet
- FO i dialog med FNO om mønsteravtale

Elektroniske gavekort

- Markedsføres og selges til barn ned til 13 år
- Ikke tilknyttet en bankkonto (foreldrekontroll)
- Noen kort kan brukes anonymt
- Kan brukes på internett
- Eksempel fra virkeligheten
- FO planlegger å se nærmere på vilkårene til elektroniske gavekort

Betaling via mobiltelefon

- Mobilen som betalingsinstrument
 - Kjøp via mobilregningen
 - Eks.: Google Play
 - Vilkårene må være tilpasset mindreårige
- Kjøp av virtuelle varer og tjenester i spill – in app purchases
 - Potensielt store beløp
 - Foreldrenes kredittkort belastes uten passord/pin
 - Sak hos Forbrugerombudsmanden i Danmark

ENKLERE OG TRYGGERE MARKED FOR FORBRUKERNE

www.forbrukerombudet.no